

כלי להערכת רמות התפקוד לצורך קביעת זכאות לתמיכה מסוג סייעת לתלמידים המשולבים בחינוך הרגיל

הסייעת תעזור לתלמיד המשולב באופן מיטבי בסביבת הלימודים. בעזרת הסיוע יוכל התלמיד להתפנות ללמידה, להשתלב חברתית וליטול חלק בכלל הפעילויות במסגרת החינוכית. המחנך יוביל תהליך של תכנון, יישום, הנחיה, בקרה ומעקב באמצעות הגורמים המקצועיים העומדים לרשותו.

בבואה להחליט על זכאות לתמיכה מסוג סייעת תיקח הוועדה בחשבון את יכולתו של התלמיד לתפקד באופן עצמאי גם באמצעות עזרים נלווים, שיעודדו את עצמאותו.

הערה: אם בכיתה אחת יש יותר מתלמיד אחד הזכאי לתמיכה מסוג סייעת, תוקצה סייעת אחת עד למלוא היקף שעות הלימודים של הכיתה ואין חובה להקצות לכל אחד מהתלמידים שעות על פי רמת התפקוד כמפורט לעיל.

להלן הנחיות לשימוש בשאלון להערכת רמות התפקוד לקביעת תמיכה מסוג סייעת:

רמות התפקוד של כל לקות פורטו ל-5 תתי תחומים רלבנטיים ובעלי השלכות על הלקות.

תתי התחומים מדורגים מרמה א' לרמה ד' בהתאם לרמות הקושי.

מילוי שאלון רמת התפקוד יתקיים במעמד ישיבת הצוות הבין-מקצועי.

שיטת הניקוד: התלמיד עשוי לתפקד בתחומים השונים באופן לא אחיד ובשל כך ניתן ניקוד דיפרנציאלי (מ-1 עד 4) לכל רמת תפקוד ולכל תחום בתפקוד.

מקסימום הניקוד עומד על 20 נקודות, פרופיל תפקודי המעיד על רמה ד.

להלן הטבלה המפרטת את רמות התפקוד, הניקוד והיקף הסיוע בשעות. (אין שינוי בהיקף הסיוע בהתאם לרמות התפקוד)

רמת תפקוד	מספר נקודות	היקף סיוע
א	עד 5 נקודות	עד 7 שעות סיוע לכל היותר
ב	6 עד 10 נקודות	8-15 שעות סיוע
ג	11 עד 15 נקודות	16-23 שעות סיוע
ד	16 עד 20 נקודות	24-30 שעות סיוע

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף חינוך מיוחד

כלי להערכה תפקודית לשם קביעת רמת תמיכה מסוג סייעת לתלמיד עם אבחנה פסיכיאטרית

שם התלמיד	ת"ז	תאריך לידה	יישוב	שם ביה"ס	סמל מוסד	דרגת כיתה	תאריך ההערכה

אבחנות פסיכיאטריות	2 נקודות	ניקוד	3 נקודות	ניקוד	4 נקודות	ניקוד
התנהגות א. מוחצנת ב. מופנמת * יש למלא תת סעיף א – התנהגות מוחצנת או תת סעיף ב – התנהגות מופנמת, על פי אפיוני התנהגות התלמיד	התנהגותו משתנה מרגיעה לאי שקט, מספר פעמים בשבוע, לעיתים ללא גירוי ברור לסובבים. בא לידי ביטוי בקימה מהמקום, הסתובבות בכתה, הסתתרות מתחת לשולחן		לרוב, לפחות פעם ביום , התנהגותו משתנה מרגיעה לאי שקט בולט, לעיתים ללא גירוי ברור לסובבים. בא לידי ביטוי בקימה מהמקום, הסתובבות בכתה, הסתתרות מתחת לשולחן, יציאה מהכיתה, אי ציות להוראות		התנהגותו משתנה מרגיעה לאי שקט בולט לעיתים ללא גירוי ברור לסובבים מספר פעמים ביום . בא לידי ביטוי בהתנהגות המסכנת את עצמו כגון: טיפוס, הכאה עצמית, נסיון בריחה מסביבת ביה"ס, ו/או בהתפרצויות זעם קשות, תוך סיכון רב לעצמו ולסביבה, כגון - ניסיון פגיעה באחרים, הכאה נשיכה, זריקת חפצים	
	התנהגותו שבאה לידי ביטוי בכך שחולם בהקיץ, מתקשה להתרכז, לעיתים אינו מסיים דברים שהתחיל, מביע דאגה לא מותאמת למצב, אך ניתן למתנו בעזרת תיווך של מבוגר משמעותי, נראה סובל מעייפות יתר, בוכה בקלות		התנהגותו שבאה לידי ביטוי בכך שחולם בהקיץ, מתקשה להתרכז, מבולבל או נראה מעורפל. לרוב מתקשה להתחיל או לסיים משימה ללא תיווך, לא מביע הנאה, מביע פחד לא מותאם למצב שלעיתים אינו מאפשר לו להשתתף בפעילויות, נראה סובל מעייפות יתר, בוכה בקלות. נדרשת התייחסות אישית משמעותית על מנת לסייע לו לתפקד בשיעורים ובהפסקות		התנהגותו שבאה לידי ביטוי בכך שמבולבל ואינו מאורגן בתוך הסביבה הכיתתית לאורך היום , נדרשת הכוונה מתמדת על מנת שיהיה שותף לנעשה בכיתה, נראה שקוע בעולמו ובמחשבותיו, מרבה לבכות, מצהיר שיפגע בעצמו (מתוך תמונה כללית של דכדוך וקושי ולא כאמצעי להשגת מטרות) או פוצע את עצמו (כגון – הטחת ראש בשולחן, גירוד או פציעה בעזרת חפצים).	
התמודדות עם שינוי ומעברים	לעיתים , מצבי שינוי יוצרים אצלו בלבול, חרדה ואי שקט, שניתן למתן את עוצמתם באמצעות תיווך, המבנה מחדש את השינוי ומאפשר לילד לחזור לתפקוד תוך זמן קצר		לרוב , מצבי שינוי יוצרים אצלו בלבול, מתח, חרדה ואי שקט בעוצמה רבה, נדרש זמן ממושך ותיווך אישי כדי לסייע לתלמיד לחזור לפעילות		מתקשה מאד במצבי השינוי ומגיב במתח, חרדה ואי שקט בעוצמה רבה מספר פעמים ביום . התלמיד מתקשה מאוד לחזור לשגרת היום ונדרש לזמן הרגעות מחוץ לכתה תוך השגחה.	

מדינת ישראל

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף חינוך מיוחד

אבחנות פסיכיאטריות	2 נקודות	ניקוד	3נקודות	ניקוד	4 נקודות	ניקוד
התמודדות במצבי תסכול	לעיתים, מתקשה לקבל הערות, הפסד או דחיית סיפוקים, המתבטא בבכי ובתלונות. התערבות של דמות משמעותית מאפשרת לילד לחזור לתפקוד.		לרוב מתקשה לקבל הערות, הפסד ולדחות סיפוקים. כמו כן, לעיתים התגובה קשה מעצם החשש מכישלון או הפסד. התנהגותו מתבטאת בהימנעות, בהתנהגות כפייתית וחזרתית או בהתפרצות זעם. נדרש זמן ממושך ותיווך אישי כדי לסייע לתלמיד לחזור לפעילות		פעמים רבות במהלך היום מתקשה לקבל הערות, הפסד ולדחות סיפוקים. כמו כן, לעיתים התגובה קשה מעצם החשש מכישלון או הפסד. התנהגותו מתבטאת בהתפרצות זעם תוך סיכון בפגיעה עצמית או בפגיעה בסביבה. התלמיד מתקשה מאוד לחזור לשגרת היום ונדרש לזמן הרגעות מחוץ לכתה תוך השגחה.	
תקשורת בין אישית	לעיתים מפרש לא נכון מצבים חברתיים, או נמנע ממצבים חברתיים הנתפסים בעיניו כמאיימים. תקשורת עם בני הגיל לוקה בחסר, מיומנויות השיח דלות. לעיתים מתקשה להתייחס לרצונות, לצרכים ולרגשות של האחר		לרוב מתקשה בהבנת מצבים חברתיים, מגיב בהימנעות, בבריחה, או בהתפרצות. ממעט ליזום אינטראקציות חברתיות. לעיתים מעדיף קשר עם מבוגר, מיומנויות השיח דלות. זקוק לתווך על מנת ליצור קשר עם בני גילו. מתקשה להתייחס לרצונות, לצרכים ולרגשות של האחר.		אינו יוצר קשר עם בני גילו, מתבודד או יוצר קשר ללא התייחסות לרצונות, לרגשות ולצרכים של האחר. אינו מבין רמזים וקודים חברתיים. תגובותיו קיצוניות ואינן מותאמות לסיטואציה.	
פתרון בעיות	לעיתים מתקשה להגדיר בעיה. תופס בעיה בחומרה ומגיב בעוצמה רגשית שאינה מותאמת, מתקשה להעלות מגוון הצעות לפתרון הבעיה, הפתרון שבוחר לעיתים אינו יעיל, עם זאת, נענה לעזרה מדמות מוכרת. מתקשה לחזות את השלכות התנהגותו		לרוב זקוק לתווך והכוונה לצורך הגדרת הבעיה, תופס בעיה בחומרה ומגיב מידית בעוצמה רגשית גבוהה, דבר שאינו מאפשר לו להתמקד בניסיון למצוא פתרון. מתקשה לחזות את השלכות התנהגותו, מתקשה להעלות מגוון הצעות לפתרון הבעיה, הפתרון שבוחר אינו יעיל לרוב. נזקק לסובבים אותו ולעיתים אינו פונה ביוזמתו לקבל עזרה.		מוצף רגשית באופן מדי , מתקשה מאוד לווסת את רגשותיו והתנהגותו, מגיב באופן קיצוני ולא מותאם. אינו מתייחס להשלכות התנהגותו. תלוי בזולת, זקוק לזמן הרגעות ממושך לפני שניתן לסייע לו בתהליך פתרון הבעיה.	
סיכום הניקוד:	מקרא : מעט, חלק/ חלקי.-פעם עד פעמים בשבוע או בפחות מ- 50% מהמצבים, לעיתים- 3-4 פעמים בשבוע, לרוב, במידה רבה- כל יום, 70% מהמצבים. מאוד- מספר פעמים ביום					